

Ruokahuoltovarmuuden ajankohtaiset asiat

Minna-Mari Kaila

MMM

25.10.2024

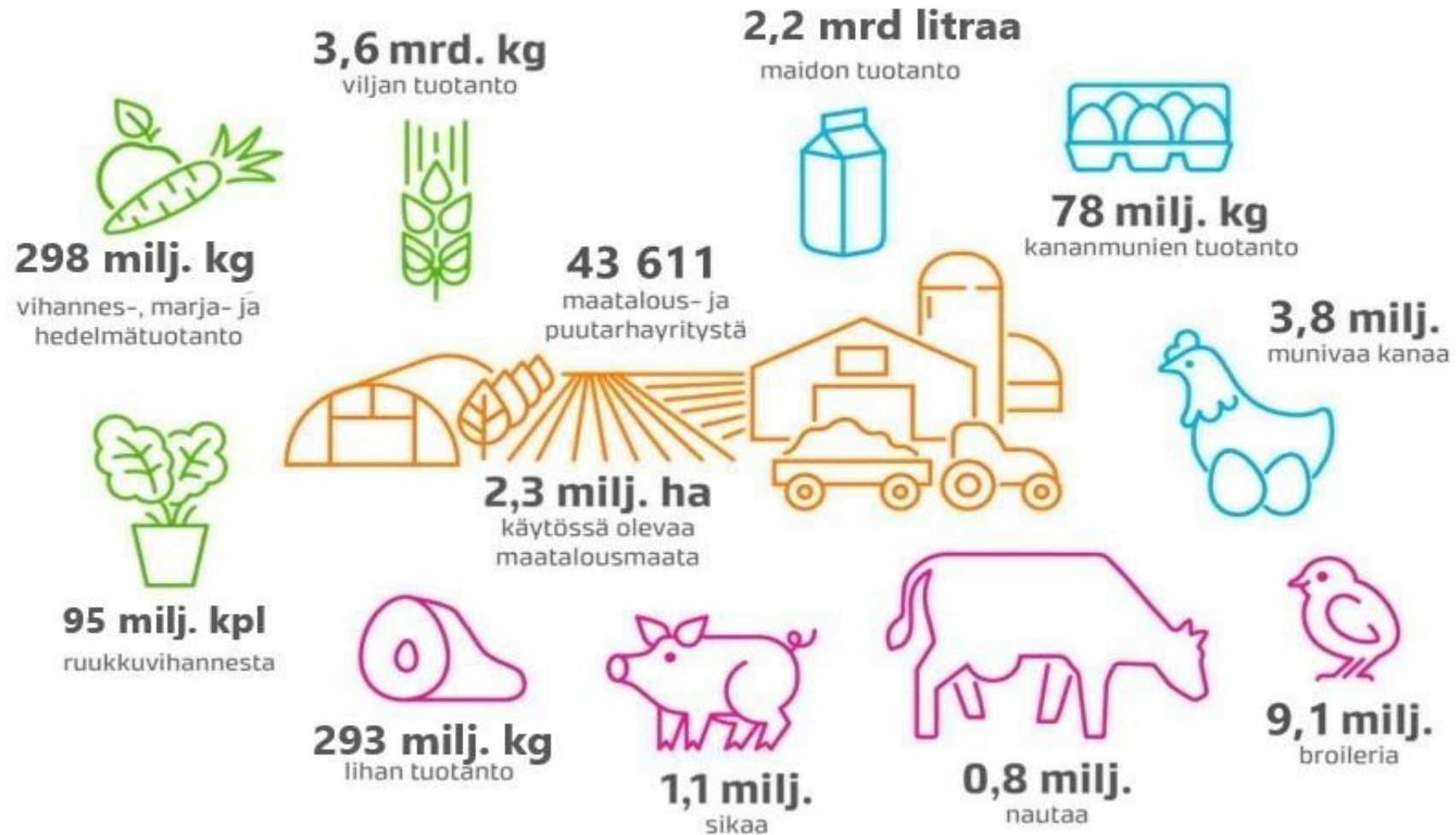

Huoltovarmuus tarkoittaa kykyä selviytyä häiriötilanteissa ja kriisioloissa mahdollisimman vähin erityisjärjestelyin ja haitoin.

- Huoltovarmuus on keskeinen osa kokonaisturvallisuutta.
- Huoltovarmuuden näkökulmasta keskeistä on eri toimijoiden (viranomaiset, yksityinen sektori, järjestöt ja kansalaiset) välinen vuorovaikutus ja yhteistyö paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.
- Kansainvälistä yhteistyötä tehdään EU:n ja Naton kautta sekä kahdenvälisesti eri valtioiden kanssa. Pohjoismaista valmius- ja huoltovarmuusyhteistyötä on vahvistettu vahvistetaan.

Suomen maataloustuotannon avainlukuja 2022

YHTEISKUNNAN KESKINÄISRIIPPUVUUDET

Terrorismi

Energiapula

Rikollisuus

Sään ääri-ilmiöt

Logistiikan häiriöt

Verkkohyökkäykset

Tietojärjestelmä-uhat

Vaaralliset tartuntataudit

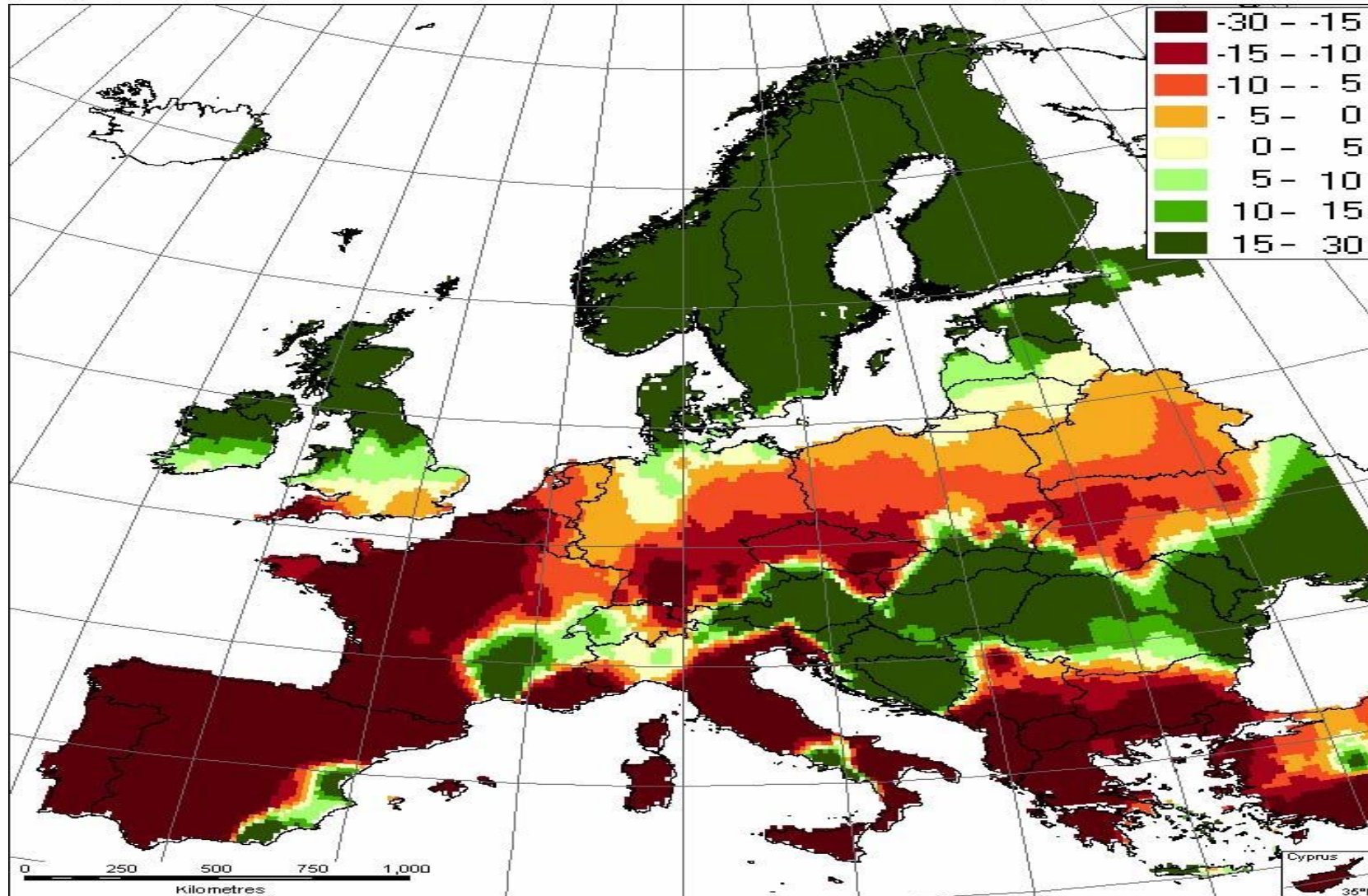

Kriisitilanteita, joihin varaudutaan

- Vaarallinen eläintauti (lintuinfluenssa, suu- ja sorkkatauti, afrikkalainen sikarutto)
- Vaarallinen kasvitauti tai tuholaiset (koloradonkuoriainen, peruna-ankeroinen, perunan rengasmädät, tulipolte)
- Luonnon ääri-ilmiöt, ympäristökatastrofit, katovuodet
- Vieraslajit (kasvit, eläimet, mikrobit)
- Kriisi, jossa kyky tuottaa tai hankkia ulkomailta elintärkeitä tavaroita ja palveluja on väliaikaisesti vaikeutunut
- Tietoverkkojen- ja tietojärjestelmien lamaantuminen - kyberuhat
- Energiahuollon häiriintyminen
- Hybridituhat ja myös sotilaallinen uhka

Simulated evolution of crop-harvest (+- %) until 2080

Crop yield changes under the ECHAM4/ RCA3 A2 scenarios [%]

Elintarvikehuoltovarmuus on yhteistyötä

Alkutuotantopooli

- Tuottajat, huoltovarmuuskeskus, maataloushallinto, maatalouskauppa, teollisuus ja tutkimus

Elintarviketeollisuuspooli

- Elintarviketeollisuus ry, HVK Suomen pakkausyhdistys, alan yrityksiä ja toimijoita

Kauppa- ja jakelupooli

- PTY ry, HVK, alan yrityksiä ja toimijoita

Ruokapalvelupooli

- MaRa ry, HVK, Hyvinvointiala ry, kuntaliitto, alan yrityksiä ja toimijoita

KOVA -toimikunta

- Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK, HVK, alan yrityksiä ja organisaatioita

**Elintarvikehuoltosektoriin kuuluvat alan poolit ja KOVA-toimikunta.
Sektori koordinoi alan varautumista ja on yhtenäinen koko elintarvikehuollon kokonaisuus.**

Elintarvikehuollon turvaaminen

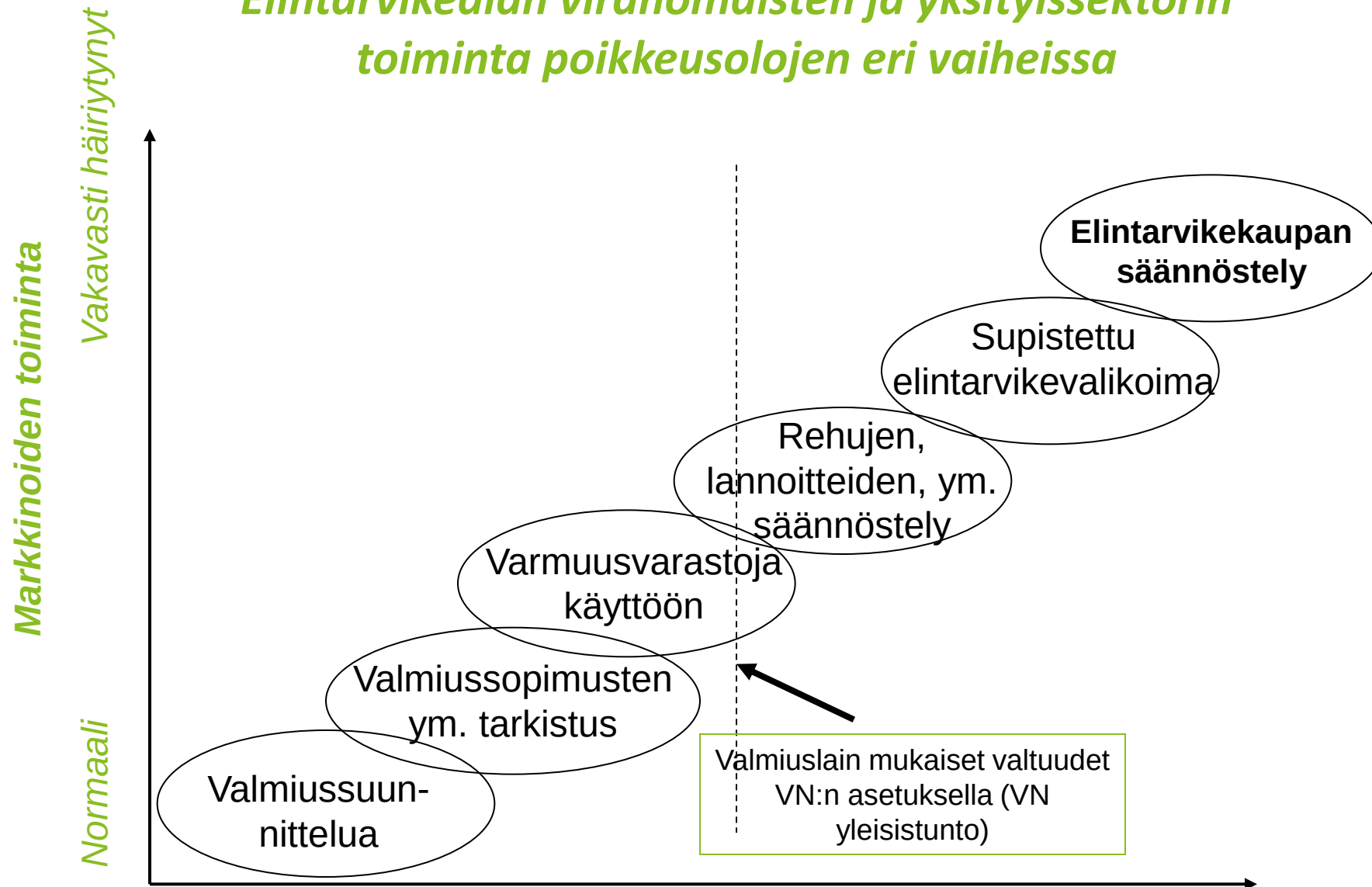
- *Turvataan kotimaisen alkutuotannon monipuolisuus, kriittiset tuotantopanokset ja riittävä laajuus, VNP huoltovarmuuden tavoitteista 1048/2018 (**Päivitettävänä**),*
- Elintarvikehuolto perustuu **kansalliseen maataloustuotantoon**
- Maatalouspolitiikan tavoitteena mm. turvata maataloudelle kannattavat toimintaedellytykset kaikkialla EU:n alueella → huoltovarmuuden kannalta riittävän omavaraisen kotimaisen alkutuotannon turvaaminen
- Pohjoisiin olosuhteisiin soveltuvien kasvien jalostuksen ja lajien (siemenperuna) ylläpidon turvaaminen
- Tuotantopanosomavaraisuuden (lannoitteet, siemenet, energia) parantaminen
- Kasvintuhoojien ja eläintautien leviämisen estäminen → seuranta- ja valvontajärjestelmät → elintarviketurvallisuuden turvaaminen.

Elintarvikehuollon turvaaminen

- Maataloustuotannon omavaraisuus on hyvällä tasolla. Kotimainen alkutuotanto ja elintarviketeollisuus luovat pohjan huoltovarmuudelle, mutta...
 - Kilpailukyvyn ja tehokkuuden tavoittelu on johtanut suurempiin tilakokoihin, suurempiin elintarvikeyrityksiin ja keskittyneeseen kauppaan. Keskittynyt tuotanto ja jakelu voivat olla riski.
 - Tuotantopanosomavaraisuus on heikompi, ja se edellyttää varautumista (rehut, lannoitteet, energia, kemikaalit, eläinlääkkeet, koneiden komponentit, huolto yms.)
 - Työvoimavaltaiset tuotantosuunnat ovat riippuvaisia ulkomailta tulevasta kausityövoimasta.
- Ajantasainen ja päivittyvä tilannekuva on huoltovarmuustyön perustana. Tilannekuvan lisäksi tarvitaan ennakoivaa skenaariotyötä.
- Parasta varautumista on ennaltaehkäisy, varastointi ja harjoittelu - yhteistyössä

Elintarvikealan viranomaisten ja yksityissektorin toiminta poikkeusolojen eri vaiheissa

KOTIVARAAN KUULUU:

- ☐ Vesiastiat (puhtaat ja kannelliset)
- ☐ Pullovetä
- ☐ Helposti valmistettavaa ja kaikille perheenjäsenille sopivaa ruokaa
- ☐ Lemmikkien ruokaa

MITÄ MUUTA KOTONA ON HYVÄ OLLA?

- ☐ Paristoilla toimiva radio ja paristoja
- ☐ Paristoilla toimiva taskulamppu ja paristoja
- ☐ Varavirtalähde esimerkiksi puhelimen lataamista varten
- ☐ Retkikeitin ja tulitikut
- ☐ Käteistä rahaa
- ☐ Välttämättömät lääkkeet
- ☐ Joditabletteja
- ☐ Hygieniatarvikkeet
- ☐ Ensiaputarvikkeet
- ☐ Käsिसammutin/sammutuspeite
- ☐ Ilmastointiteippi

Kotivara 72 tunnin selviytymispaketti

Kiitos!